

Primeritat i factorització

Artur Travesa

(versió 2024-07)

Capítol 8. Mètode p-1 de Pollard

8.0. Introducció

En aquest capítol es tracta d'estudiar una versió bàsica i simplificada del mètode p-1 de Pollard, de la qual en farem una implementació, que afegirem també a l'algoritme general de factorització.

El mètode es pot aplicar a un nombre natural compost, n , i permetrà (probablement) trobar-ne un factor (probablement primer) no trivial, p , si els divisors primers de $p-1$ són tots nombres prou "petits". Aquí, "petits" depèn de la capacitat de càlcul i del temps que estiguem disposats a invertir en el procés (aleatori) de prova. Cal també que per a algun nombre primer q que divideixi n no tots els divisors de $q-1$ siguin "petits".

8.0.0. Funcions que aprofitarem de capítols anteriors

8.0.0.0. Tests de primeritat i certificats de composició

```

In [1]: 1 def SolovayStrassenTest(nn,ff):
2         if nn==1:
3             return false
4         if nn in [2,3,5,7]:
5             return true
6         if is_even(nn):
7             return false
8         if ff<1:
9             return 'Cal fer alguna prova.'
10        f=0
11        n2=(nn-1)//2
12        while f<ff:
13            g=ZZ.random_element(2,nn-1)
14            x=Mod(g,nn)^n2
15            if x==1 or x==nn-1:
16                y=Mod(kronecker(g,nn),nn)
17                if y!=x:
18                    return false
19            else:
20                return false
21            f=f+1
22        return 'Indeterminat'
23

```

```

In [2]: 1 def MillerRabinTest(nn,ff):
2         if nn==1:
3             return false
4         if nn in [2,3,5,7]:
5             return true
6         if is_even(nn):
7             return false
8         if ff<1:
9             return 'Cal fer alguna prova.'
10        v=0
11        m=nn-1
12        while is_even(m):
13            v=v+1
14            m=m//2
15        f=0
16        while f<ff:
17            g=ZZ.random_element(2,nn-1)
18            x=Mod(g,nn)^m
19            if x!=1 and x!=nn-1:
20                k=1
21                x=x^2
22                while (x!=nn-1 and k<v-1):
23                    x=x^2
24                    k=k+1
25                if k>=v-1 and x!=nn-1:
26                    return false
27            f=f+1
28        return 'Indeterminat'
29

```

```

In [3]: 1 def SolovayStrassenCert(nn,ff):
2         if nn==1:
3             return false, "n=1"
4         if nn in [2,3,5,7]:
5             return true
6         if is_even(nn):
7             return false, "g=",2
8         if ff<1:
9             return 'Cal fer alguna prova.'
10        f=0
11        n2=(nn-1)//2
12        while f<ff:
13            g=ZZ.random_element(2,nn-1)
14            x=Mod(g,nn)^n2
15            if x ==1 or x==nn-1:
16                y=Mod(kronecker(g,nn),nn)
17                if y!=x:
18                    return false,"g=",g
19            else:
20                return false,"g=",g
21            f=f+1
22        return 'Indeterminat'
23

```

```

In [4]: 1 def MillerRabinCert(nn,ff):
2         if nn==1:
3             return false,'n=1'
4         if nn in [2,3,5,7]:
5             return true
6         if is_even(nn):
7             return false, "g=",2
8         if ff<1:
9             return 'Cal fer alguna prova.'
10        v=0
11        m=nn-1
12        while is_even(m):
13            v=v+1
14            m=m//2
15        f=0
16        while f<ff:
17            g=ZZ.random_element(2,nn-1)
18            x=Mod(g,nn)^m
19            if x!=1 and x!=nn-1:
20                k=1
21                x=x^2
22                while (x!=nn-1 and k<v-1):
23                    x=x^2
24                    k=k+1
25                if k>=v-1 and x!=nn-1:
26                    return false,"g=",g
27            f=f+1
28        return 'Indeterminat'
29

```

8.0.0.1. Certificats de primeritat

In [5]:

```
1 def Certifica(pp,lta,ff):
2     if pp==1:
3         return [pp,false,"p=1"]
4     if pp==2 or pp==3:
5         return [pp,true,pp-1,[pp-1]]
6     if is_even(pp):
7         return [pp,false,"g=2"]
8     if ff<1:
9         return ["Cal fer alguna prova."]
10    if len(lta)==0:
11        lta1=factor(pp-1)
12        fppmu=[lta1[i][0] for i in range(len(lta1))]
13    else:
14        fppmu=sorted(lta)
15    l=len(fppmu)
16    f=0
17    while f<ff:
18        g=ZZ.random_element(2,pp-2)
19        if (s:=Mod(g,pp)^((pp-1)//2))==pp-1:
20            i=1
21            while i<= l-1 and Mod(g,pp)^((pp-1)//fppmu[i])!=1:
22                i=i+1
23            if i==l:
24                return [pp,true,g,fppmu]
25        else:
26            if s!=1:
27                return [pp,false,g]
28        f=f+1
29    return [pp,'Indeterminat']
```

In [6]:

```
1 def Pocklington(pp,tt,ff):
2     if not pp in ZZ or pp<1:
3         return ['Cal que el nombre P sigui enter posituu.']
4     if pp==1:
5         return [pp,false,1]
6     if pp==2 or pp==3:
7         return [pp,true,pp-1,[pp-1]]
8     if is_even(pp):
9         return [pp,false,2]
10    if ff<1:
11        return 'Cal fer alguna prova.'
12    # Comprovació que la llista tt és de divisors de pp-1, i càlcul
13    # però no que són primers.
14    if false in [(r in ZZ and r>1) for r in tt]:
15        return 'La llista T no és de nombres enters >1.'
16    # Si 2 no pertany a la llista tt, li afegim (per a millora del c
17    t=tt
18    if not (2 in t):
19        t=[2]+t
20    x=prod(t)
21    q,r=divmod(pp-1,x)
22    if r:
23        return 'La llista T no és correcta.'
24    d=gcd(q,x)
25    while d>1:
26        q=q//d
27        d=gcd(q,x)
28    uu=q
29    q=uu^2
30    if q==pp:
31        return [pp,false,uu]
32    if q>pp:
33        return 'U és massa gran.'
34    t=sorted(t)
35    # Si hem arribat aquí, és que P, T, F i U són correctes (excepte
36    # potser, que alguns elements de T no siguin primers).
37    l=len(t)
38    f=0
39    while f<ff:
40        g=ZZ.random_element(2,pp-2)
41        if (s:=Mod(g,pp)^((pp-1)//2))==pp-1:
42            i=1
43            while i<= l-1 and gcd((s:=Mod(g,pp)^((pp-1)//t[i]))-
44                i=i+1
45            if i==l:
46                return [pp,true,g,t]
47        else:
48            if s!=1:
49                return [pp,false,g]
50        f=f+1
51    return [pp,'Indeterminat']
52
```

8.0.0.2. Un garbell d'Eratòstenes

```

In [7]: 1 def Eratostenes(ff):
        2     f=floor((ff+1)/2)
        3     pr=[1 for i in range(f)]
        4     i=1
        5     k=floor((sqrt(ff)+1)/2)
        6     while i<k:
        7         if pr[i]==1:
        8             for j in range(2*i*(i+1),f,2*i+1):
        9                 pr[j]=0
       10         i=i+1
       11     return pr
       12

```

```

In [8]: 1 def LlistaDePrimers(ff):
        2     f=floor((ff+1)/2)
        3     pr=[1 for i in range(f)]
        4     i=1
        5     k=floor((sqrt(ff)+1)/2)
        6     while i<k:
        7         if pr[i]==1:
        8             for j in range(2*i*(i+1),f,2*i+1):
        9                 pr[j]=0
       10         i=i+1
       11     lta=[pr[n]*(2*n+1) for n in range(f) if pr[n]>0]
       12     lta[0]=2
       13     return lta
       14

```

8.0.0.3. Funcions per a factoritzar

```

In [9]: 1 def Refina(lta):
2         if len(lta)<2:
3             return lta
4         aux=lta
5         ref=[]
6         while len(aux)>1:
7             test=aux[0]
8             aux=aux[1:len(aux)]
9             aux2=[]
10            while len(aux)>0:
11                test2=aux[0]
12                aux=aux[1:len(aux)]
13                d=gcd(test[0],test2[0])
14                if d>1:
15                    a=test[0]//d
16                    v=test[1]
17                    b=test2[0]//d
18                    w=test2[1]
19                    if b>1:
20                        aux=[[b,w]]+aux
21                    if a>1:
22                        aux=[[a,v]]+aux
23                    test=[d,v+w]
24                else:
25                    aux2=aux2+[test2]
26                ref=ref+[test]
27                aux=aux2
28            ref=ref+aux
29            return sorted(ref)

```

```

In [10]: 1 def Reparteix(lta):
2         aux=lta
3         prm=[]
4         altres=[]
5         FitaSolovayStrassen=1024
6         while len(aux)>0:
7             n=aux[0][0]
8             e=aux[0][1]
9             aux=aux[1:len(aux)]
10            fSS=min(FitaSolovayStrassen,max(20,1+log(n,2)))
11            res=SolovayStrassenTest(n,fSS)
12            if res=='Indeterminat':
13                prm=prm+[[n,e,'?']]
14            if res==true:
15                prm=prm+[[n,e]]
16            if res==false:
17                altres=altres+[[n,e]]
18            return prm,altres
19

```

8.0.0.4. La funció PollardRho(nn,tt,ff)

In [11]:

```
1 def PollardRho(nn,tt,ff):
2     f=ff
3     while f>0:
4         a=ZZ.random_element(nn)
5         x=ZZ.random_element(nn)
6         y=x
7         t=tt
8         while t>0:
9             x=(x^2+a)%nn
10            y=((y^2+a)^2+a)%nn
11            d=gcd(x-y,nn)
12            if d>1 and d<nn:
13                # Cal mantenir enters els paràmetres!!!
14                return [d,nn//d]
15            if d==1:
16                t=t-1
17            if d==nn:
18                t=0
19        f=f-1
20    return nn
21
```

8.0.0.5. Tercera versió de la funció Factoritza(nn)

In [12]:

```
1 def Factoritza(nn):
2 # Control del paràmetre d'entrada i factoritzacions trivials.
3     if not nn in ZZ:
4         return 'El paràmetre ha de ser un nombre enter.'
5     if nn==0:
6         return [0]
7     if nn==1:
8         return [1]
9     if nn==-1:
10        return [[-1,1]]
11 # Creació de les llistes pendents, primers i compostos.
12     if nn<0:
13         primers=[[-1,1]]
14         pendents=[[-nn,1]]
15     else:
16         primers=[]
17         pendents=[[nn,1]]
18         compostos=[]
19 # Repartició dels pendents. Si no en queda cap, retorn.
20     [pr,cp]=Reparteix(pendents)
21     cp=[cp[i]+' ** ' for i in range(len(cp))]
22     primers=primers+pr
23     pr=[]
24     pendents=cp
25     cp=[]
26     if len(pendents)==0:
27         return primers
28 # Calculem la llista de primers petits per a la divisió.
29     FitaEratostenes=10^5
30     n=pendents[0][0]
31     e=pendents[0][1] # Notem que aquí ha de ser e=1.
32     pendents=[]
33     ff=min(FitaEratostenes,max(10,ceil(sqrt(n))))
34     pr=LlistaDePrimers(ff)
35     l=len(pr)
36 # Comencem la divisió.
37     i=0
38     p=pr[0]
39     while n>=p^2 and i<l-1:
40         a,b=divmod(n,p)
41         if b==0:
42             v=0
43             while b==0:
44                 n=a
45                 v=v+1
46                 a,b=divmod(n,p)
47                 primers=primers+[[p,v]]
48             i=i+1
49             p=pr[i]
50     if n>=p^2 and i==l-1:
51         a,b=divmod(n,p)
52         if b==0:
53             v=0
54             while b==0:
55                 n=a
56                 v=v+1
57                 a,b=divmod(n,p)
58                 primers=primers+[[p,v]]
59     if n<p^2 and n>1:
```

```

60     primers=primers+[[n,1]]
61     n=1
62     fact=primers
63     return fact
64     if n==1:
65         fact=primers
66         return fact
67 # Si som aquí, és que queda un factor. Mirem si és primer.
68     FitaSolovayStrassen=1024
69     fSS=min(FitaSolovayStrassen,max(20,1+log(n,2)))
70     if SolovayStrassenTest(n,fSS)=='Indeterminat':
71         primers=primers+[[n,1,'?']]
72     else:
73         pendents=pendents+[[n,1,'**']]
74     compostos=[]
75 # Si som aquí, queda un factor compost, en pendents.
76 # Comencem amb el mètode Rho de Pollard.
77     FitaRho=10^6 # Es pot augmentar, probablement fins a 10^8
78     IteracionsRho=8 # Es pot augmentar, però no millora gaire.
79     while len(pendents)>0:
80         n=pendents[0][0]
81         e=pendents[0][1]
82         pendents=pendents[1:len(pendents)]
83         rho=PollardRho(n,min(FitaRho,floor(10*sqrt(n))),IteracionsRho)
84         if rho==n:
85             compostos=compostos+[[n,e,'**']]
86         else:
87             [prm,cp]=Reparteix(Refina([[rho[0],e],[rho[1],e]]))
88             primers=sorted(primers+prm)
89             prm=[]
90             cp=[cp[i]+' ** ' for i in range(len(cp))]
91             pendents=pendents+cp
92             cp=[]
93     pendents=compostos
94     compostos=[]
95 # Hem acabat el mètode rho.
96     fact=primers+pendents
97     return fact
98

```

8.1. Descripció del mètode p-1

Com que per a qualssevol nombres naturals b, n , es té que $\gcd(b, n)$ és un divisor de n , podem intentar calcular-ne a fi d'obtenir un divisor no trivial d'un nombre natural compost $n > 1$. Cal veure, però, com es poden triar els nombres b a fi de poder tenir èxit.

8.1.0. Proposició

Siguin $n > 1$ un nombre natural compost, p un divisor primer de n , k un múltiple de $p - 1$, i a un nombre natural coprimer amb n . Llavors, $\gcd(a^k - 1, n) > 1$.

Per tant, potser podem provar de triar valors de a i de k adequats.

8.1.1. Tria d'un valor a

Siguin $n > 2$ un nombre natural senar i $k \geq 1$ un nombre natural qualsevol. Per a a tal que $a \equiv -1, 0, 1 \pmod{n}$, se satisfà que $\gcd(a^k - 1, n) = 1$, o $\gcd(a^k - 1, n) = n$.

En particular, doncs, si volem factoritzar n via el càlcul d'aquest màxim comú divisor, no convé triar aquests valors de a . Però podem triar aleatòriament a tal que $2 \leq a \leq n - 2$. O bé, per a assegurar-nos que a és coprimer amb n , i si suposem que n no és divisible per nombres primers "petits", podem prendre a un nombre primer "petit".

Notem que si hem provat la divisió fins a una fita fE , els primers menors que fE satisfan aquesta propietat. A la nostra implementació, triarem $a = 2$ (notem que suposem que n és senar), però podríem refer fàcilment el programa i prendre a a l'atzar. O, fins i tot, canviar unes quantes vegades, si convé, de valor a , en cas que l'algoritme no aconseguessi factoritzar n . A la pràctica, aquest canvi de valor no suposa una millora apreciable de l'algoritme, i la descartem.

8.1.2. Tria de l'exponent k

Suposem que per a uns certs valors a i k se satisfà que $\gcd(a^k - 1, n) = n$. Llavors, per a qualsevol múltiple de k es tindrà la mateixa propietat, $\gcd(a^{rk} - 1, n) = n$, perquè $a^k \equiv 1 \pmod{n}$ implica que $a^{rk} \equiv 1 \pmod{n}$.

Així, si tenim un valor de k per al qual el màxim comú divisor és n , no factoritzarem amb cap múltiple de k . En aquest cas, caldria provar divisors de k (sense cap seguretat que això funcioni), o bé canviar el valor de a (també sense cap seguretat que això funcioni), o bé aturar el procés, que no ha aconseguit la factorització de n .

Ara bé, suposem que existeix un divisor primer p de n tal que tots els divisors primers de $p - 1$ són menors que una fita "petita", f . Per exemple, que $p - 1$ sigui un divisor de $k = f!$, o un divisor (d'una potència "petita") de $k = \text{lcm}(2, 3, 4, \dots, f)$, o un divisor d'una potència "petita" del producte de tots els nombres primers menors que f , o..., i que això no succeeixi (amb la mateixa fita) per a algun altre divisor primer q de n .

Com que a és invertible mòdul n , també ho és mòdul p i mòdul q . Ara, l'ordre multiplicatiu de a mòdul p , que és un divisor de $p - 1$, és un divisor del valor triat de k i, per tant, p divideix $\gcd(a^k - 1, n)$. En canvi, és probable que això no succeeixi per a q , de manera que q no divideix $\gcd(a^k - 1, n)$ i, en conseqüència, $1 < \gcd(a^k - 1, n) < n$ i factoritzem n .

Per a la implementació, cal un mètode que faci senzill el càlcul dels elements $a^k - 1$. Notem que no cal calcular el valor exacte $a^k - 1$, sinó que és suficient calcular-lo mòdul n , en l'interval $0 \leq a^k - 1 \leq n - 1$; o sigui, calcular $a^k \pmod{n}$ en l'interval $1 \leq k \leq n$. En particular, si la tria que fem per a l'exponent és $f!$, a partir de $a^{r!} \pmod{n}$ és senzill calcular $a^{(r+1)!} = (a^{r!})^{r+1} \pmod{n}$, per a $1 \leq r \leq f$ i mentre no haguem aconseguit factoritzar n . És a dir, si per a un valor $r < f$ ja factoritzem n , no cal continuar i aturem els càlculs.

En resum, anem calculant $a^{r!} \pmod{n}$ incrementant el valor de r com a màxim fins a la fita, amb una exponenciació mòdul n per a cada nou valor de r .

8.2. Lafunció PollardPmU(nn,ff)

Anomenarem nn el nombre que volem factoritzar, i ff la fita màxima per a l'exponent $r!$, $1 \leq r \leq ff$, per al qual calcularem.

Observació. Com que la funció està pensada per a ser inclosa en l'algoritme general de factorització, on els paràmetres que es proporcionin ja seran els adequats, no farem cap control d'aquests paràmetres a l'entrada; per exemple, no comprovarem que nn sigui un nombre natural compost i no divisible per primers menors que ff , cosa que suposarem.

```
In [13]: 1 def PollardPmU(nn,ff):
2         a=2
3         x=Mod(a,nn)
4         r=2
5         while r<ff:
6             x=x^r
7             d=gcd(x-1,nn)
8             if d==nn:
9                 return nn
10            if d>1:
11 # Cal que d i nn//d siguin enters, però d no ho és.
12                d=Integer(d)
13                return [d,nn//d]
14            r=r+1
15        return nn
16
```

8.2.0. Exemples

```
In [14]: 1 PollardPmU((factorial(27)+1)*(factorial(37)+1),50)
```

```
Out[14]: [10888869450418352160768000001, 13763753091226345046315979581580902
400000001]
```

```
In [15]: 1 PollardPmU((factorial(27)+1)*(factorial(37)+1)*(factorial(80)+1)
```

```
Out[15]: [10888869450418352160768000001,
985064335657904530906571232094964195854994970463220635338590103922
6258945090868747762977271781876119903243190008334078951210026131970
04327130059581580902400000001]
```

```
In [16]: 1 PollardPmU((factorial(37)+1)*(factorial(80)+1),50)
```

```
Out[16]: [13763753091226345046315979581580902400000001,
715694570462638022948115337231865321655846573423657525771094450582
2703925548014884266894486728081408000000000000000000001]
```

```
In [17]: 1 PollardPmU(factorial(80)+1,10000)
```

```
Out[17]: [672937,
106353874205555352573586433385571802658472720837709551677362732407
680123481812040120648656363494374778025283198873]
```

```
In [18]: 1 PollardPmU((factorial(80)+1)//672937,1000000)
```

```
Out[18]: 1063538742055553525735864333855718026584727208377095516773627324076  
80123481812040120648656363494374778025283198873
```

Notem que altres mètodes poden funcionar en aquest nombre, mentre que els altres no funcionen en anteriors exemples.

```
In [19]: 1 PollardRho((factorial(80)+1)//672937,1000000,15)
```

```
Out[19]: [351900745811,  
302226907648204411931246850043840081307353909970965053486630367974  
989354040997196506077104204669539043]
```

8.3. Quarta versió de la funció Factoritza(nn)

Hem posat aquest mètode PollardPmU al final de l'algoritme general. Però potser seria igual de bo?, o més?, o menys?, posar-lo abans que el mètode PollardRho?

Probablement no hi hagi una resposta única a aquesta qüestió, i l'ordre dels diferents algoritmes es pugui modificar de manera general, o bé només es pot triar l'ordre de manera més eficient si coneixem algunes propietats del nombre que cal factoritzar.

In [20]:

```
1 def Factoritza(nn):
2 # Control del paràmetre d'entrada i factoritzacions trivials.
3     if not nn in ZZ:
4         return 'El paràmetre ha de ser un nombre enter.'
5     if nn==0:
6         return [0]
7     if nn==1:
8         return [1]
9     if nn==-1:
10        return [[-1,1]]
11 # Creació de les llistes pendents, primers i compostos.
12     if nn<0:
13         primers=[[-1,1]]
14         pendents=[[-nn,1]]
15     else:
16         primers=[]
17         pendents=[[nn,1]]
18     compostos=[]
19 # Repartició dels pendents. Si no en queda cap, retorn.
20     [pr,cp]=Reparteix(pendents)
21     cp=[cp[i]+' ** ' for i in range(len(cp))]
22     primers=primers+pr
23     pr=[]
24     pendents=cp
25     cp=[]
26     if len(pendents)==0:
27         return primers
28 # Calculem la llista de primers petits per a la divisió.
29     FitaEratostenes=10^5
30     n=pendents[0][0]
31     e=pendents[0][1] # Notem que aquí ha de ser e=1.
32     pendents=[]
33     ff=min(FitaEratostenes,max(10,ceil(sqrt(n))))
34     pr=LlistaDePrimers(ff)
35     l=len(pr)
36 # Comencem la divisió.
37     i=0
38     p=pr[0]
39     while n>=p^2 and i<l-1:
40         a,b=divmod(n,p)
41         if b==0:
42             v=0
43             while b==0:
44                 n=a
45                 v=v+1
46                 a,b=divmod(n,p)
47                 primers=primers+[[p,v]]
48             i=i+1
49             p=pr[i]
50     if n>=p^2 and i==l-1:
51         a,b=divmod(n,p)
52         if b==0:
53             v=0
54             while b==0:
55                 n=a
56                 v=v+1
57                 a,b=divmod(n,p)
58                 primers=primers+[[p,v]]
59     if n<p^2 and n>1:
```

```

60         primers=primers+[[n,1]]
61         n=1
62         fact=primers
63         return fact
64     if n==1:
65         fact=primers
66         return fact
67 # Si som aquí, és que queda un factor. Mirem si és primer.
68     FitaSolovayStrassen=1024
69     fSS=min(FitaSolovayStrassen,max(20,1+log(n,2)))
70     if SolovayStrassenTest(n,fSS)=='Indeterminat':
71         primers=primers+[[n,1,'?']]
72     else:
73         pendants=pendents+[[n,1,'**']]
74         compostos=[]
75 # Si som aquí, queda un factor compost, en pendants.
76 # Comencem amb el mètode Rho de Pollard.
77     FitaRho=10^6 # Es pot augmentar, probablement fins a 10^8
78     IteracionsRho=8 # Es pot augmentar, però no millora gaire.
79     while len(pendants)>0:
80         n=pendents[0][0]
81         e=pendents[0][1]
82         pendants=pendents[1:len(pendants)]
83         rho=PollardRho(n,min(FitaRho,floor(10*sqrt(n))),IteracionsRho)
84         if rho==n:
85             compostos=compostos+[[n,e,'**']]
86         else:
87             [prm,cp]=Reparteix(Refina([[rho[0],e],[rho[1],e]]))
88             primers=sorted(primers+prm)
89             prm=[]
90             cp=[cp[i]+' ** ' for i in range(len(cp))]
91             pendants=pendents+cp
92             cp=[]
93         pendants=compostos
94         compostos=[]
95 # Hem acabat el mètode rho.
96 # Comencem el mètode p-1.
97     FitaPmU=FitaEratostenes # Es pot augmentar, probablement fi
98     while len(pendants)>0:
99         n=pendents[0][0]
100        e=pendents[0][1]
101        pendants=pendents[1:len(pendants)]
102        PmU=PollardPmU(n,FitaPmU)
103        if PmU==n:
104            compostos=compostos+[[n,e,'**']]
105        else:
106            [prm,cp]=Reparteix(Refina([[PmU[0],e],[PmU[1],e]]))
107            primers=sorted(primers+prm)
108            prm=[]
109            cp=[cp[i]+' ** ' for i in range(len(cp))]
110            pendants=pendents+cp
111            cp=[]
112        pendants=compostos
113        compostos=[]
114 # Hem acabat el mètode p-1.
115     fact=primers+pendents
116     return fact
117

```

8.4. Exemples

```
In [21]: 1 Factoritza(factorial(37)*538736922377^2*304821096639811)
```

```
Out[21]: [[2, 34],  
          [3, 17],  
          [5, 8],  
          [7, 5],  
          [11, 3],  
          [13, 2],  
          [17, 2],  
          [19, 1],  
          [23, 1],  
          [29, 1],  
          [31, 1],  
          [37, 1],  
          [538736922377, 2, '?'],  
          [304821096639811, 1, '?']]
```

```
In [22]: 1 Factoritza(factorial(37)*538736922377^2*337991527361*304821096639811)
```

```
Out[22]: [[2, 34],  
          [3, 17],  
          [5, 8],  
          [7, 5],  
          [11, 3],  
          [13, 2],  
          [17, 2],  
          [19, 1],  
          [23, 1],  
          [29, 1],  
          [31, 1],  
          [37, 1],  
          [337991527361, 1, '?'],  
          [538736922377, 2, '?'],  
          [304821096639811, 1, '?']]
```

```
In [23]: 1 Factoritza(factorial(37)*538736922377^2*337991527361^2*304821096639811)
```

```
Out[23]: [[2, 34],  
          [3, 17],  
          [5, 8],  
          [7, 5],  
          [11, 3],  
          [13, 2],  
          [17, 2],  
          [19, 1],  
          [23, 1],  
          [29, 1],  
          [31, 1],  
          [37, 1],  
          [337991527361, 2, '?'],  
          [538736922377, 2, '?'],  
          [304821096639811, 1, '?']]
```


In [24]: 1 Factoritza(factorial(37)*538736922377^2*337991527361^2*304821096

Out[24]: [[2, 34],
[3, 17],
[5, 8],
[7, 5],
[11, 3],
[13, 2],
[17, 2],
[19, 1],
[23, 1],
[29, 1],
[31, 1],
[37, 1],
[337991527361, 2, '?'],
[538736922377, 2, '?'],
[92915900956696996915070115721, 1, '**']]

In [25]: 1 Factoritza(factorial(37)*538736922377^2*304821096639811*(factori

Out[25]: [[2, 34],
[3, 17],
[5, 8],
[7, 5],
[11, 3],
[13, 2],
[17, 2],
[19, 1],
[23, 1],
[29, 1],
[31, 1],
[37, 1],
[538736922377, 2, '?'],
[304821096639811, 1, '?'],
[10888869450418352160768000001, 2, '?']]

In [26]: 1 Factoritza((factorial(27)+1)*(factorial(37)+1)*(factorial(80)+1)

Out[26]: [[672937, 1, '?'],
[351900745811, 1, '?'],
[10888869450418352160768000001, 1, '?'],
[13763753091226345046315979581580902400000001, 1, '?'],
[30222690764820441193124685004384008130735390997096505348663036797
4989354040997196506077104204669539043,
1,
 '**']]

In [27]: 1 Factoritza((factorial(27)+1)^2)

Out[27]: [[10888869450418352160768000001, 2, '?']]

In [28]: 1 factor(302226907648204411931246850043840081307353909970965053486

Out[28]: 1374851388985363 * 219825146244531300827618434834380439599661150333
525461306467196762698338736604216421361

```

In [29]: 1 factor(1374851388985363-1)
Out[29]: 2 * 3^2 * 17 * 179 * 25100437963

In [30]: 1 factor(219825146244531300827618434834380439599661150333525461306)
Out[30]: 2^4 * 5 * 311 * 313 * 1896019 * 2679283 * 26117587 * 21275919259916
4428602949807972793547430520108198963916077031

In [31]: 1 Factoritza(21982514624453130082761843483438043959966115033352546)
Out[31]: [[2, 4],
          [5, 1],
          [311, 1],
          [313, 1],
          [1896019, 1, '?'],
          [2679283, 1, '?'],
          [26117587, 1, '?'],
          [212759192599164428602949807972793547430520108198963916077031, 1,
          '?']]

In [32]: 1 factor(219825146244531300827618434834380439599661150333525461306)
Out[32]: 2 * 3 * 53408669 * 1600675343246101 * 42855948375230361625206418731
6799849265932440047516312000124083

In [33]: 1 factor(1374851388985363+1)
Out[33]: 2^2 * 401 * 1013 * 16987 * 49811

In [34]: 1 Factoritza(1374851388985363+1)
Out[34]: [[2, 2], [401, 1], [1013, 1], [16987, 1], [49811, 1]]

In [35]: 1 Factoritza(21982514624453130082761843483438043959966115033352546)
Out[35]: [[2, 1],
          [3, 1],
          [53408669, 1, '?'],
          [68598459875659043549533888975458409694894646639208034843702744449
          8128005950383,
          1,
          '**']]

```

Fi del capítol 8